

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКАТА

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Член 50 от Конституцията на Република България провъзгласява правото на стачка. Според основния закон това право е дадено на работниците и служителите. Те могат да го осъществяват за защита на своите колективни икономически и социални интереси. Като дава право на стачка на всички работници и служители, основният закон изрично постановява, че това право се осъществява при условия и по ред, определени със закон.

Такъв закон е приетият през 1990 г. Закон за уреждане на колективните трудови спорове (ДВ, бр. 21/1990 г., изм. бр. 27/1991 г.). Член 16 от този закон урежда случаите, при които "не се допуска стачка". Точки 1, 2, 3, 5 и 7 на чл. 16 предвиждат условия, при които конституционното право на стачка не може да бъде осъществено. Безспорно тези ограничения са изцяло в духа на основния закон, който като провъзгласява правото на стачка, е предвидил и възможността това право да бъде ограничавано със закон с оглед реда и условията на осъществяването му.

Точки 4 и 6 на чл. 16 на практика въвеждат забрана за осъществяване на правото на стачка в различни отрасли на икономиката или за определени категории работници и служители.

Конституцията в чл. 50 дава право на стачка на всички работници и служители, независимо от това в кои сфери или отрасли те осъществяват правото си на труд. В същото време вън от съмнение е обстоятелството, че естеството на работата и обществените интереси налагат в някои сфери и отрасли да бъдат предвидени допълнителни ограничения при осъществяването на правото на стачка. Налагането на такива ограничения може да стане със закон. Като предвижда условията и реда за осъществяване на правото на стачка, които могат да бъдат различни в различните сфери и области на икономиката и държавната администрация, законът не може да лиши работниците и служителите от тяхното конституционно право.

Законът за уреждане на колективните трудови спорове е приет преди Конституцията от 1991 г. Съгласно § 3, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Конституцията разпоредбите на заварените закони се прилагат, ако не противоречат на Конституцията. Доколкото самата Конституция предвижда необходимостта от закон, който да урежда условията и реда, при които се осъществява правото на стачка, то безспорно Законът за уреждане на колективните трудови спорове е в съответствие и следва да се прилага и при действието на Конституцията от 1991 г. Необходимо е обаче да намери ясен отговор въпросът, доколко съобразени с Конституцията са разпоредбите на чл. 16, т. 4 и т. 6 от ЗУКТС, за което свидетелстват и многобройните спорове при приложението на тези законови текстове.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Това са мотивите ми да се обърна към Вас на основание чл. 150, ал. 1 от Конституцията с искане:

1. Съгласно чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията да дадете задължително тълкуване на чл. 50 от основния закон във връзка с възможността чрез закон определени категории работници и служители да бъдат лишени от право на стачка.

2. Във тази връзка на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 да установите противоречат ли на чл. 50 от Конституцията т. 4 и т. 6 на чл. 16 от Закона за уреждане на колективните трудови спорове.

ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКАТА:

